

Opleidingen in de huidzorg

Tekst - Redactie | Fotografie - Sander Koning

Medische foto's zijn met toestemming van de auteurs en de uitgever overgenomen van Leerboek Dermatovenereologie voor de eerste lijn, onder redactie van J.H. Sillevius Smitt, e.a., Uitgeverij Bohn Stafleu Van Loghum, Houten, 2014

Dromer, denker of doener? Het antwoord van Carla Uppelschoten luidt: “Doener. Ik zie vaak mogelijkheden die ik graag benut. Als ik iets echt graag wil en mijn hart volg, dan zal ik er alles aan doen om dat voor elkaar te krijgen.” Negentien jaar geleden richtte zij U-Consultancy op. Tijd voor een terugblik en een diagnose van de kansen voor huidverzorgende beroepen.

Wat is uw eigen achtergrond qua opleiding en werk?

“Ik ben verpleegkundige van beroep. Daarna ben ik lang werkzaam geweest in het UMC Utrecht als senior opleider en adviseur. Hierbij doceerde ik in de opleiding tot verpleegkundige. Daarnaast was ik cursusleider van diverse verpleegkundige specialisaties, waaronder ook de specialisatie dermatologie. Als adviseur heb ik in het UMC Utrecht ook diverse ziekenhuisbrede projecten begeleid. Naast mijn verpleegkundige opleiding heb ik een managementopleiding gedaan voor de gezondheidszorg. Ook heb ik een lerarenopleiding gericht op de gezondheidszorg afgerond en mijn eerstegraads lesbevoegdheid behaald.”

Huidland

Bijna 20 jaar geleden vroeg de Nederlandse Vereniging van Dermatologie en Venereologie (NVDV) haar een dermatologisch opleidingstraject te ontwikkelen speciaal voor dokters-assistenten, omdat dat er gewoonweg niet was en er wel veel behoefte was aan extra scholing en kennis. En zo ontstond U-Consultancy. “Met de ‘U’ die zowel staat voor degene die de opleiding volgt als de ‘U’ van Utrecht waar het allemaal begon en niet geheel toevallig is het ook de ‘U’ van Uppelschoten. En zo is U-Consultancy exclusief gericht op het organiseren van deskundigheidsbevorderende opleidingen in de huidzorg.

Al vanaf het begin is de adviesraad, bestaande uit dermatologen, een belangrijke factor bij de ontwikkeling van U-Consultancy. Deze bewaakt de kwaliteit van de opleidingen, onder andere op basis van de evaluaties van de cursisten. Daarnaast adviseren ze over de keuze van gekwalificeerde opleiders en over de afstemming van de opleidingen op veranderingen en ontwikkelingen in beroeps- en functie-uitoefening in ‘huidland’.”

Waar staat U-Consultancy voor?

“Bij U-Consultancy staat goede dienstverlening centraal: de cliënt met een huidprobleem dient goede zorg te krijgen. Doordat onze cursisten meer kennis verkrijgen over de huid en huidproblemen, hopen wij met onze opleidingen aan deze betere dienstverlening bij te dragen. Tijdens de opleidingen worden de dermatologische richtlijnen gevolgd. Deze zijn uitgangspunt voor het onderwijs. De dermatologen die bij U-Consultancy les geven, leren aan de cursisten de dermatologische termen, zodat de deelnemers professioneel overkomen bij de huisarts als ze cliënten doorverwijzen.

We leren alle beroepsgroepen de huidanalyse te doen aan de hand van het model PROVOKE, waardoor ze de huid systematisch kunnen beschrijven en ook de efflorescenties (soorten huiduitslag) onder de knie krijgen. Een voorbeeld hiervan is dat ze niet moeten spreken over een puistje, maar over een pustel. Dat lijkt onbenullig, maar het maakt hen bewust van het feit dat elke afwijking een aparte naam heeft. Het maakt nogal uit of roodheid van de huid berust op erytheem of op purpura (niet-wegdrukbaar roodheid). Als je die verschillen kunt herkennen, kijk je opeens heel anders naar de huid. Dan nog weet je vaak niet wat je ziet, maar je bent veel alerter op het herkennen van de ‘red flags’ van verdachte plekken op de huid. In het onderwijs leren we cursisten vooral waar hun eigen grenzen liggen in het handelen en wanneer ze door moeten verwijzen naar de huisarts. Dit vinden wij een heel belangrijk aspect binnen het onderwijs.”

“De visie van U-Consultancy is dat de deskundigheid van diverse beroepsgroepen op het gebied van huidzorg wordt bevorderd, zodat meer kennis van en inzicht in huid-aandoeningen ontstaan. Met deze kennis kunnen huidziekten eerder en beter herkend en behandeld worden.”

Marktwerking

Zijn er in de loop der jaren verschillen in competenties ontstaan?

“Ik zie dat doktersassistenten steeds meer vaardigheden toepassen in de loop der tijd. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om verdoven van de huid, afnemen van huidbiopten en hechten en wrattenbehandeling. Deze vaardigheden zitten nu standaard in onze training complexe technische vaardigheden, maar dit was 19 jaar geleden nog niet het geval.”

Het maakt nogal uit of roodheid van de huid berust op erytheem of op purpura (niet-wegdrukbaar roodheid). Als je die verschillen kunt herkennen, kijk je opeens heel anders naar de huid. Dan nog weet je vaak niet wat je ziet, maar je bent er veel alerter op.

Zijn de cursisten van 10 jaar geleden anders dan nu?

In welk opzicht?

“Negentien jaar geleden ben ik begonnen met de opleiding voor doktersassistenten. Negen jaar later ben ik gaan uitbreiden en zijn er ook opleidingen gestart voor andere beroepsgroepen: schoonheidsspecialisten, pedicuren, kappers en haarwerkers. De afgelopen jaren zijn daar ook nog de beroepsgroepen huidtherapeuten en verpleegkundigen bijgekomen. Of deze cursisten zijn veranderd, kan ik dus niet zeggen. Maar het valt me wel op dat cursisten nu meer dan een aantal jaren geleden zelf het belang inzien van meer kennis over de huid.”

Wat is uw grote droom als opleider?

“Mijn passie is dat ik als opleider een wezenlijk bijdrage kan leveren aan vroegtijdige herkenning van huidziekten.

Daarnaast zou het mooi zijn als huidziekten maatschappelijk meer erkenning krijgen.”

U doet dit werk al 20 jaar.

Wat wilt u nog bereiken?

“Eerlijk gezegd ben ik al heel tevreden met wat ik heb bereikt. Ik zou echter wel nog graag een bijdrage willen leveren aan het opleiden van bijvoorbeeld verpleegkundigen in derdewereldlanden.”

Hoe ziet de toekomst er uit voor huidverzorgende beroepen?

“Door de technologische ontwikkelingen, nieuwe behandelmethoden, nieuwe inzichten, wetgeving en de steeds veranderende arbeidsmarkt zullen de beoefenaren van huidverzorgende beroepen hun kennis en vaardigheden steeds moeten blijven updaten om een goede zorg te kunnen bieden aan patiënten en cliënten met huidziekten.” **H**

1

2

3

4

Afb. 1 Wegdrukbare rode vlekken op de voetzool bij tweede stadium van syfilis.

Afb. 2 Schimmelinfectie op de voet met wegdrukbare roodheid, schilfers en enkele korstjes.

Afb. 3 Niet wegdrukbare roodheid op het onderbeen bij vasculitis.

Afb. 4 Wegdrukbare roodheid bij een ooievaarsbeet.